rini inobatga olgan holda, talabalarga hurmat va hurmat ko'rsatish;

Tinglovchilarning diqqatini jalb qilish, yorqin misollar bilan ularning motivatsiyasini oshirish, kelgusi uchrashuvni qiziqarli va ajoyib narsalar bilan va'da qilish;

Estetik bilimlarni egallashga qiziqish uyg'otadigan turli uslublar va vositalardan foydalanish;

• o'quvchilarning hayotiy tajribasiga murojaat qilish, hayotdan misollar va haqiqatlarni o'rganish, hissiy va estetik vaziyatlarning paydo bo'lishiga yordam berish;

• lingvistik vositalardan foydalanish, so'zlar va so'zlarni ifodalashni ifodalovchi frazeologik birliklardan foydalanish - metafora, giperbole, maqollar, so'zlar, masallar, mashhur ifodalar, folklor va boshqa.

• mavzu bo'yicha tasviriy materialni namoyish qilish, estetik vositalar, jismoniy harakatlarning go'zalligini tasvirlash;

• estetik kontseptsiyalarni ularning to'liq mahoratini oshirish, so'zning badiiy-tasviriy funksiyasini (jumla, jumlalar) oshkor qilish maqsadida aniqlashtirish.

Estetik ta'mga ega bo'lgan talabalarni tarbiyalashda o'qituvchining ko'rinishida katta ahamiyatga ega. O'qituvchining anatomik va fiziologik xususiyatlari juda jozibali bo'lsa ham, uning soch turmagi, kostyumlari, harakati, nutq tarzi, plastika, imo-ishoralar, yurish va hokazolar oddiy va ayni paytda qiziqarli, toza bo'lishi va vaziyatga mos kelishi kerak. O'qituvchi aql-idrok va ayni paytda hissiy va muloyim (tishlari orqali emas) salomlashish uchun javob berishi kerak, o'quvchilarni qattiq so'zlardan, qichqiriqdan, to'satdan harakatlardan (eshikni siqib, o'rindiqda flopping, stol ustida imo-ishora yoki qo'lni taqillatib, va hokazo). Agar ushbu talablar bajarilgan bo'lsa (kamida ularning aksariyati), bunday o'qituvchi estetik ideal yoki rol modelidir. (Men bu erda o'qituvchining pedagogik mahorati haqida gapirmayapman, bu alohida mavzudir).

Biroq, o'qituvchining ko'rinishi, uning xulq-atvori pedagogik madaniyatning muhim tarkibiy qismi va pedagogik estetika deb tan olinishi kerak.

Yuqorida aytilganlarning hammasi jismoniy tarbiya o'qituvchisi uchun amal qiladi va milliy xalq harakatli o'yinlarini tashkil etishda yosh talabalarning estetik tuyg'ularini shakllantirish jarayoniga birlashadi.

Adabiyatlar

1. Шер А., Умаров Э., Хусанов Б. Эстетика. –Ташкент: 2000, -С. 83-84.
2. Носирхужаева Г. Этика. Эстетика. Учебное пособие. -Т.: 2006, -С. 65-66.

REZYUME

Maqolada jismoniy tarbiya mashg'ulotlarida milliy xalq harakatli o'yinlariga ishtirok etish jarayonida talabalar o'rtasida estetik hissiyot va estetik hissiyotlarni shakllantirish, ushbu yoshdagi bolalarda estetik tushunchalarni shakllantirishning o'ziga xos xususiyatlari, ommaviy tashqi o'yinlar yordamida jismoniy tarbiya mashg'ulotlari vazifalari, talabalarning shaxsiy fazilatlarini rivojlantirish va takomillashtirishga alohida e'tibor qaratiladi. Ustoz talablari, uning tashqi ko'rinishi, nutqi, uslubi, xulq-atvori va boshqalar ta'kidlanadi.

РЕЗЮМЕ

В статье рассматриваются вопросы, связанные с формированием эстетического восприятия и эстетических чувств у младших школьников в процессе их участия в национальных подвижных играх на уроках физического воспитания. Отмечаются особенности формирования эстетических понятий у детей данного возраста, обозначены функции уроков физкультуры с использованием народных подвижных игр, их направленность на развитие и совершенствование личностных качеств учащихся. Особое внимание уделяется требованиям к учителю, его внешнему облику, речи, стилю, поведению и т.д.

SUMMARY

The article discusses issues related to the formation of aesthetic perception and aesthetic feelings among younger schoolchildren in the process of their participation in national outdoor games at physical education classes. The author defines the features of the formation of aesthetic concepts in children of this age, the functions of physical education lessons using popular outdoor games, their focus on the development and improvement of personal qualities of students. Much attention is also paid to the requirements for the teacher, his appearance, speech, style, behavior, etc.

МЕКТЕПКЕ ШЕКЕМГИ ЖАСТАҒЫ БАЛАЛАРДЫ КӨРКЕМ-ӨНЕР ДӨРЕТПЕЛЕРИ МЫСАЛЫНДА ЭСТЕТИКАЛЫҚ ТӘРБИЯЛАЎ

Т.В.Уразимова - *көркем-өнертаныў илимлериниң кандидаты*

Әжинияз атындағы Нөкис мәмлекетлик педагогикалық институты

Таянч сўзлар: педагогика, мактабгача тарбия, эстетик тарбия, инновациялар, ижодкорлик.

Ключевые слова: педагогика, дошкольное воспитание, эстетическое воспитание, инновации, творчество.

Key words: pedagogics, preschool education, aesthetic education, innovations, creative activity.

Баланы тәрбиялаўдың ең әхмийетли ўазыйпалары-ның бири – бул оның ақыл-есин, сана-сезимин раўажландырыў, онда жаңалықларды аңсатлық пенен өзлестире алыў мүмкиншилигин беретуғын ойлаў уқыплылығын қәлиплестириў. Мектепке шекемги жастағы баланың ойлаў қәбилетин мектепте оқыўға таярлаўдың усыллары хәм мазмуны, мине, усы мәселени шешиўге бағдарланыўы тийис. Бул ўазыйпалар балалар искерлигиниң хәр қыйлы түрлерин: ойнаў, оқыў, көркемлик искерлиги, хәрекет етиў, мийнет етиўди – әмелге асырыў барысында орынланады. Балалар искерлигиниң түрлериниң бири көркем-эстетикалық тәрбиялаў болып табылады. Бул бөлим балаларды көркем өнер менен таныстырыўды, раўажланып баратырған орталық эстетикасын, сүўретлаў искерлигин (сүўрет салыў, мүсинлер ислеў, аппликация), мәдений дем алыў, конструкция ислеў хәм қол мийнети, музыкалық тәрбияны өз ишине алады. Көркемлик тәрбияның мақсети – көркем өнерди түсинип қабыл етиўди, сезимлер хәм қызғын тәсиршеңликти, ойлаўды, есте сақлаўды, сөйлеўди раўажландырыў: көркем өнер тараўындағы басланғыш, әпиўайы билимлерди билиўге тартыў; көркем өнер дөретпелерине қызығыўшылық сезимин қәлиплестириў; балалардың көркем дөретиўшиликтиң хәр қыйлы түрлериндеги дөретиўшилик уқыплылықларын раўажландырыў; жеке тулғаның көркем-эстетикалық мәдениятлылық тийкарларын қәлиплестириў [1:68].

Көркем-эстетикалық тәрбия ўазыйпалары төмендеги жағдайларда бир қанша ең қолайлы түрде әмелге асырылады: 1. Балалардың жеке өзине тән хәм жасы бойынша өзгешеликлерин барынша жоқары дәрежеде есапқа алыў. 2. Көркем-эстетикалық тәрбияның тийкары көркем өнер хәм қоршап турған өмир болып табылады. 3. Балалардың өзлериниң көркем-дөретиўшилик жумысларының, түсинип қабыл етиўди, образлық түсиниклерди, көз алдына келтириўди хәм дөретиўшиликти раўажландырыў ушын рәңбәреңлик беретуғын оқыў-тәрбиялық жумыс пенен өз ара байланысы. 4. Хәр қыйлы көркем өнер түрлерин хәм ҳақыйқый өмирди, көркем өнерди хәм өзиниң көркем дөретиўишилигин бир қанша тереңирек эстетикалық түсиниўге жәрдем беретуғын хәр түрли көркем-дөретиўшилик жумысларды интеграциялаў. 5. Балалардың дөретиўшилигиниң нәтийжелерине хүрмет пенен қараў, олардың шығармаларын мектепке шекемги билимлендириў мәкемесиниң өмирине кеңнен қосып барыў. 6. Эстетикалық тәрбияның хәр түрли бағдарлары бойынша балалар менен ислесиў усылларының вариантлылығы. 7. Балалар бақшасының барлық жастағы топарлары, сондай-ақ балалар бақшасы хәм баслаўыш мектеп арасында көркем-

эстетикалық тәрбиялаўдың избе-из даўам еттирилиўи. 8. Балалар бақшасының хожалықлар (семьялар) менен тығыз өз ара байланыста ҳәм бирге ислесиўи.

Баланың дөретиўшилигин марапатлай отырып, оның көп нәрселерди өзинше, бизлерден басқаша түсинетуғынлығын есапқа алыў зәрүр. Кишкене баланы үйрете отырып, ҳәттеки өзиңизге таныстарда «тап усылай үйретиў»диң унамлы тәжирийбеси бар болса да, қайталанатуғын қәлиплерди қолланбаң. Өзиңиздиң балаңыздың уқыплылығынан келип шығың. Себеби, ең баслысы – талантлы адамды ямаса данышпанды тәрбиялап шығарыў емес – ал баланың ишки дүньясы бай ҳәм рәңбәрең бола ма, оның мүмкиншиликлери жүзеге шығарыла ала ма, ол дөретиўшиликке уқыплы ма, мине усында.

Дөретиўшилик негизлер балада жанлы қыялшыллықты, жанлы фантазияны пайда етеди. Дөретиўшилик өзиниң тәбияты бойынша сaған шекем ҳеш ким ислемеген нәрсени ислеўге, ямаса бурыннан бар болған нәрсени өзинше, жақсырақ ислеўге ҳәўесликке тийкарланады. Басқаша айтқанда, адамдағы дөретиўшилик негизлер – бул бәрқулла алға, ең жақсысына, прогресске, жетикликке ҳәм әлбетте, бул түсиниктиң жоқары ҳәм кең мәнисиндеги гөззаллыққа умтылыў. Дөретиўшилик, адамда, нәтийжеде өзиниң жаңалығы, айрықшалығы, сийрек гезлесетуғынлығы менен ажыралып туратуғын өним жаратылатуғын уқыплылықлардың, шеберликтиң, билимлердиң бар болыўын нәзерде тутады.

Мектепке шекемги жас, усы жастағы баланың жасы үлкенлер дүньясы тәрепинен тәрбиялық тәсир көрсетиўине ийкемлилиги себепли, жеке адамға бағдарланған моделдиң унамлы әдеп-икрамлылық мүмкиншиликлерин жүзеге шығарыў ушын ең қолайлы ўақыт болып табылады. Искерликтиң мектепке шекемги түрлери, балалардың ойнаўында, бир-бири менен қатнасында ҳәм искерликтиң нәтийжели түрлеринде өзлериниң жеке дөретиўшилик қызығыўшылықларының ашылыўына жәрдемлесе отырып, баланың жеке тулға сыпатында раўажланыўы ушын «ең ыңғайлы шараят» жаратады.

Эстетикалық тәрбияда ҳәм классикалық, ҳәм халықлық көркем өнер оғада үлкен әҳмийетке ийе. Ол балалардың өмирине дәслепки балалық шақтан ақ кириўи тийис. Мектепке шекемги тәрбия мәкемелеринде көркем өнер дөретпелери үш бағдарда қолланылады. Жергиликли материалға, ҳәм классикалық, ҳәм халықлық көркем өнерге, оның өзине тән айрықшалығына, тәбиятына кеңнен сүйениў. Ҳәзирги заман көркем өнери, оның аўылларда, қалаларда ислеўши дөретиўшилери менен танысыў. Балалардың оларды қоршап турған, дыққатқа ылайықлы орынларды, белгили ўақыяларды үйренип, билиўи. Биринши бағдар – көркем өнер, соның ишинде халықлық көркем өнер де, балалардың күнделикли турмысына, эстеткалық орталықтың ажыралмас бөлеги сыпатында киргизиледи. Екинши бағдар – көркем өнер билимлендириўдиң мазмунын қурайды: балаларды көркем өнердиң ҳәр қыйлы түрлери менен, сүўретшилер тәрепинен ашып көрсетилген ўақыялар, қубылыслар, объектлер менен, олардың шығармаларындағы сазенделер, жазыўшылар ҳәм шайырлар менен; өмир ҳақыйқатлығының жарқын образларын жаратыўға мүмкиншилик беретуғын тәсир етиўши усыллар менен таныстырады. Үшинши бағдар – көркем өнер көркемлик искерликтиң ҳәр қыйлы түрлеринде қолланылады, балалардың көркем дөретиўшилигиниң раўажланыўына хызмет етеди. Көркем өнер образлары гөззаллықтың эталоны болып табылады.

Көркем тәрбияның мақсети – мектепке шекемги жастағы балалардың эстетикалық ҳәм көркемлик раўажланыўын тәмийинлеў. Көркемлик тәрбияның мазмуны, сондай-ақ халықлық көркем өнер тараўынғы билимлер ҳәм көнликпелерди үйретиў, фольклор, көркем өнерментшилик буйымлары, халықтың миллий кийимлери менен таныстырыўды өз ишине алады. Кем-кемнен халықлық көркем қол өнериниң шеңбери кеңейеди.

Көркем өнер түрлери менен таныстырыўды төмендеги басқышларға бөлиўге болады: 1. Көркем өнер түрлери менен улыўма танысыў (көркем өнер дөретпелерин көрсетиў, үлкенлер ҳәм балалар атқарыўындағы шығармаларды тыңлаў; тийкарғы тәсир көрсетиўши усылды, мысалы сеслер, даўыслар, сөзлер, ҳәрекетлер, реңлер). 2. Көркем өнердиң анаў ямаса мына түриниң пайда болыў тарийхы гүрриң. 3. Образлар жаратыў ушын пайдаланылатуғын материаллар ҳәм затлар ҳаққында гүрриңлесиў, оларды көрсетиў. 4. Көркем өнердиң усы түри бойынша дөретилген шығармаларды көрсетиў (айрықша белгилерин көрсетиў). 5. Көркем өнердиң ҳәр қыйлы түрлериниң дөретпелерин салыстырыў, көркем өнердиң ҳәр қыйлы түрлериндеги затлардың ҳәм қубылыслардың сүўретлениўиниң айырмашылықларын атап көрсетиў. 6. Балаларды қоршап турған дүньядағы көркем өнер жумысларын айырып таныўға алып келиў; балаларға дәстүрий көркем өнерди сақлаўға ҳәм оларға әлпешлеп ғамхорлық етиўди түсиндириў.

Солай етип, көркем өнер менен таныстырыў оның айырым түрлеринен, балалар ушын аңсат түсинилетуғынларынан, балалардың дөретиўшилик искерликтиң ҳәр қыйлы түрлериндеги уқыплылықларын жүзеге шығара отырып таныстырыўдан басланады. Көркем өнер ҳаққындағы билимлериниң кеңейип барыўы менен, балаларға «көркем өнер» түсинигиниң қоршап турған дүньяның көркем образлардағы сәўлелениўи екенлиги түсиндириледи.

Дөретиўшиликти раўажландырыў мақсетинде балалар бақшасында мектепке шекемги жастағы балаларды сүўретлеў ҳәм халықлық көркем өнер буйымлары менен таныстырыўды даўам еттириў, олардың билимлерин тереңлестириў, пайдаланылатуғын материаллардың ҳәр түрлилигине ҳәм орынланыўының пуқталығына ерисе отырып декоратив реңлеп сүўрет салыў өнери мотивлери бойынша сүўретлер салыўға (реңлик дүзилиси, композиция элементлери) үйретиў зәрүр.

Сүўретлеў ҳәм декоратив-әмелий искерлик сабақларында балаларда көркем өнер усталарының шеберлиги ҳаққында түсиниклерди қәлиплестириў тийис болады.

Әмелге асырылған жумыслар тийкарында балалар сүўретлеў ҳәм халықлық декоратив-әмелий көркем өнер шығармаларын тек ғана түсинип қабыл етиўге емес, ал өзлери де анаў ямаса мынаў өнердиң реңлеп салынған сүўретлери мотиви бойынша избе-излилик пенен шығарма дөрете алыў уқыбына ерисиўи тийис. Балалар сүўретлеў ҳәм халық қол өнери мотиви бойынша да, сондай-ақ өзлериниң ойы бойынша да сүўретте, мүсин жасаўда, аппликацияда (қурастырып ислеў) декоратив композициялар жаратыўы мүмкин. Оларға сүўретлеў ҳәм декоратив композицияларды жаратыўда ылайдан, қағаздан, гезлемеден, ағаштан, металлдан ҳәм басқа да материаллардан пайдаланыў мүмкин екенлиги ҳаққында түсиник бериў керек. Бул балалардың толығы менен алғанда, халықлық декоратив-әмелий көркем өнер ҳаққындағы түсинигин раўажландырады, оларда көркемликти түсиниў сезимин, эстетикалық қызығыўшылығын қәлиплестиреди. Балаларды сүўретлеў ҳәм халық декоратив-әмелий көркем өнери менен таныстырыўда, биринши гезекте ҳақыйқый предметлерден – көркем өнер усталарының ислеген буйымларынан пайдаланыў зәрүр. Буның ушын турақлы түрде музейлерге, көргизбе залларына, сүўретшилердиң ҳәм өнерментлердиң устаханаларына экскурсиялар шөлкемлестирип турыў, сүўретлеў ҳәм декоратив-әмелий көркем өнер бойынша әдебиятлардан пайдаланыў зәрүр.

Әдебиятлар

1. Уразимова Т.В., Надырова А. Эстетическое воспитание основа формирования личности. // Научные исследования 2017, №1 (12). Россия, -Москва: -С. 68-69.

РЕЗЮМЕ

Мазкур мақола ҳозирги давр мактабгача ёшдаги болаларнинг эстетик, ижодкорлик қобилиятини тарбиялаш масалаларига бағишланган. Ўқитишни ташаббускорлик асосида амалга ошириш муҳим аҳамиятга эга, чунки ўкитиш ва ривожлантириш харакатчанлик сифатига эга ва у ўқитувчиларни ўқитишнинг сифатига боғлиқ.

РЕЗЮМЕ

Статья посвящается вопросам эстетического, духовно-творческого воспитания современных детей дошкольного возраста. Так как в современном обществе возросло внимание к проблеме формирования всесторонне развитой, духовно богатой и креативной личности, личность человека, его духовный и моральный облик формируются, прежде всего, в процессе воспитания.

SUMMARY

The article is dedicated to the issues of aesthetic, spiritual-creative education of children of the preschool age. Since attention increased in modern society to the problem of the shaping all-round developed, spiritually rich and creative personality, the personality, his spiritual and moral look are formed, first of all, in the process of the education.

БЎЛАЖАК ТАРИХ ЎҚИТУВЧИЛАРИДА ИЖОДИЙ ФИКРЛАШНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ АСОСИЙ КОМПОНЕНТЛАРИ

Р.Б.Ярматов – *педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори*

Жиззак давлат педагогика институти

Таянч сўзлар: дунёқараш, маънавият, ўзликни англаш, иқтидор, қобилият, кузатувчанлик,замонавий билим, инсон омили.

Ключевые слова: мировоззрение, духовность, самооценка, талант, способность, наблюдение, современные знания, человеческий фактор.

Key words: worldview, spirituality, self-esteem, talent, abilities, observation, modern knowledge, human factor.

Дунё мамлакатлари тарихидан маълумки, жамиятнинг ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ва маънавий куч-қудрати, жаҳон ҳамжамиятидаги ўрни олий ва ўрта махсус таълим тизимининг мукаммаллиги ва самарадорлиги билан бевосита боғлиқ. Жадал ривожланиш ва тараққиётни танлаган ҳар бир давлат, энг аввало, ёш авлодни комил ва ҳар жиҳатдан етук инсонлар қилиб тарбиялашга урғу беради.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев илгари сурган Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегиясининг ижтимоий соҳа ривожига доир тегишли йўналишда таълим тизимини ривожлантириш устувор вазифалар сифатида белгиланган. Жумладан, унда жисмонан соғлом, руҳсан ва ақлан ривожланган, мустақил фикрлайдиган, Ватанга содиқ, қатъий ҳаётий нуқтаи назарга эга ёшларни тарбиялаш ва уларнинг ижтимоий фаоллигин ошириш муҳим масала сифатида белгиланган [1].

Дарҳақиқат, ҳар қайси замонавий давлатнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиши биринчи навбатда илмий-техникавий тараққиётга, бу соҳадаги илғор ўзгаришлар эса, аввало, мутахассис қадрлар ижодий қобилиятлари даражасига боғлиқ.

Таълимнинг замонавий глобаллашув ва ахборотлашув шароитида ривожланиши ва такомиллашувини, инновацияларнинг турли шаклларини тадқиқ этмасдан, бугунги кунда мутахассини нимага ва қандай тайёрлашга доир бир қатор ёндашув ва муносабатларни тамойиллар асосида кўриб чиқмасдан амалга ошириш мумкин эмас [4]. Шу билан баргаликда, олий мактаб педагогик таркиби жадал ривожланаётган инновацион таълим тизими, биринчи навбатда, ижодий қобилиятлар, ижод потенциали, ўз-ўзини ижодий ривожлантириш, ижодий идивидуаллик ва креативлик талабларига жавоб бериш муаммосига катта эътибор қаратиш лозим.

Шу нуқтаи назардан олиб қараганда, умумтаълим мактабларида тарих фанини ўқитишни ривожлантиришнинг замонавий ҳолати ва истиқболлари бўлажак тарих ўқитувчисини тайёрлашга янгича ёндашувларни ишлаб чиқишни талаб этади.

Зеро, бугунги кунда тарихчилар ўтмишни ўрганишга кўпроқ фанлараро алоқадорлик нуқтаи назаридан ёндашмоқдалар. О.М.Медушевская "Фанлараро алофадорлик шароитларида гуманитар таълимнинг профессионаллиги" ишида қуйидагича таъкидлайди: "Фанлараро алоқадорлик тарихчилар ва бошқа гуманитар, ахборот, табиий илмий фанлар вакиллари ўртасидаги ўзаро фаол муносабатлар мазмунида – ҳақиқатга айланди ва келгусида янада кенг тарқалиш истиқболларига эгадир".

Юқорида айтилганлардан келиб чиқиб, тарих фанида, шунингдек замонавий тарих таълимининг структураси ва мазмунида юз берган сезиларли ўзгаришлар туфайли бўлажак тарих ўқитувчиларини касбий тайёрлашга ёндашувларни қайта кўриб чиқиш зарурати мавжуд. Жумладан, педагогика олий таълим муассасаси тарих факультети талабалари билан ўқув-илмий-тадқиқот ишининг структураси ва мазмунига ўзгартиришлар киритиш йўли билан уни ташкил этишга ёндашувларни такомиллаштириш зарур.

Прогностик хусусиятга эга бўлган ва жамият ривожланиши тенденциялари, шунингдек, тарих фани ўқитувчиси мутахассислигига талабаларни назарда тутган педагогика олий таълим муассасасида тадқиқот иши доирасида ҳар бир талабани илмий ижодга жалб этиш комплекс тизимларини лойиҳалаштириш ва амалга ошириш соҳасига педагогик вазифаларни ечишга кўпгина ёндашувларни қайта кўриб чиқиш лозим.

Чунончи, замонавий тарих ўқитувчиси фаол илмий тадқиқот ва методик фаолиятга тайёр бўлиши, ўзи тадқиқотчи бўлиши ва ўқувчиларанинг тадқиқотчилик фаолиятларини лойиҳалаштиришни билиши зарур ва бунинг учун олий таълим муассасасида яна қуйидагилар зарур:

-ўзида илмий адабиётлар билан мунтазам танишиш эҳтиёжини тарбиялаш;

-ижодий тафаккур қобилиятини тарбиялаш;

-турли хил илмий ишларни бажариш кўникмаларини ҳосил қилиш;

-фан ривожланиши тенденцияларини ҳисобга олган ҳолда оқилона ва узоқни кўзловчи қарорлар қабул қилиш санъатини ўрганиш ва ҳ.к.лар.

Шахснинг ижодкорлик имкониятларини тадқиқ этишга бўлган ижтимоий буюртма креативлик муаммосининг алоҳида муҳимлигини белгилайди. Шахсий ижодкорликнинг динамик (ривожланиб, ўсиб борувчи) таснифланиши креативлик ва унинг асосий қирраларида акс этади. Ўнлаб илмий ижодкорликнинг у ёки бу қирраларига турлича ёндашиб, ҳар хил даражада қамраб олинаётганлигига қарамасдан, ҳозиргача на муаммонинг ўзига ва на унга тааллуқли бўлган амалий саволларга нисбатан ягона тўхтам мавжуд эмас [2].

Креативлик – лотинча атама бўлиб, "ижод" ёки "йўқ нарсадан яратиш" каби маъноларни англатади. Кўпчилик "ижодкорлик" ва "креативлик" тушунчаларини синоним деб ўйлашади, бу албатта